

SAKSFRAMLEGG**HØRING KULTURUTREDNINGEN 2014**

Saksbehandler: Margaret Lang Aadalen	Arkiv: C00
Arkivsaksnr.: 13/688	Løpenr.: 9207/13

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
KOMITE FOR SAMFUNNSUTVIKLING	29.05.2013	12/13
BYSTYRET	13.06.2013	51/13

Saken gjelder:

Høringsuttalelse – Kulturutredningen 2014, NOU 2013:4

Denne saken skal sluttbehandles av bystyret

Bakgrunn og saksopplysninger:

NOU 2013:4, Kulturutredningen 2014, ble lagt fram 4. mars 2013. Utredningen er forfattet av et utvalg ledet av fylkesmann Anne Enger. Utvalgets oppgave har vært å evaluere Kulturløftet 2004 og Kulturløftet II som ble lagt fram i 2009.

Mandatet er formulert slik: «I kulturutredningen skal kulturpolitiske mål, virkemidler og tiltak i perioden etter 2005 gjennomgås. Både arbeidsformer og innretning av tiltak og virkemidler, samt effekten av disse på et bredt spekter av kulturvirksomhet og – konsum, skal vurderes. På bakgrunn av vurderinger som blir gjort, kan det i kulturutredningen fremmes forslag om endringer i mål, virkemidler og tiltak.»

Utredningen er delt i fem deler: Historisk bakgrunn, Kulturpolitikkenes berettigelse, Kulturpolitikken etter 2005, Kulturpolitikk etter 2014 og Tilrådinger. Både sentral, regional og lokal kulturpolitikk, og samspillet mellom disse er drøftet.

Vurdering av alternativer og konsekvenser:*Tverrfaglige vurderinger:*

Askim kommune er fornøyd med at det settes et tydelig fokus på behovet for den lokale kulturen. Vi støtter også utvalget i at det er viktig å bygge opp under og sikre den kulturelle grunnmuren gjennom et lokalt kulturløft. Folkebibliotek, kulturskole og ungdomsklubb er spesielt nevnte områder som bør styrkes.

Utvalget har pekt på problemet rundt nedbygging og organisering av kulturforvaltningen i mange kommuner. Det har etter utvalgets mening ført til at kulturfeltet sine interesser og behov har blitt svekket. Det er viktig å påpeke at Askim kommune har valgt den modellen utvalget anbefaler med egen virksomhet for kultur og deltagelse på høyt nivå i kommuneadministrasjonen.

Vurderinger av etikk og samfunn herunder omdømme:

Det er viktig at kulturpolitikken har en samfunnsmessig forankring, da kultur er en viktig del av demokratiets infrastruktur.

Vurderinger av økonomi og organisasjon:

Utredningen påpeker at prioritering av kulturpolitikken i vesentlig grad skjer gjennom bruken av økonomiske virkemidler. Økonomien påvirker i stor grad hvordan kulturlivet innrettes og utføres. Kulturlivet har vært gjenstand for mye prosjektstøtte av kort varighet. Utvalget mener at dette har resultert i lite forutsigbarhet og at helhetlige og langsiktige strategier ikke har hatt god nok gjennomslagskraft.

Selve utredningen har ikke direkte økonomiske konsekvenser. Utvalget foreslår ulike tiltak som vil ha økonomisk konsekvens for staten og Askim kommune dersom de følges opp. En stor andel av kommunens kulturbudsjett finansieres gjennom frie inntekter.

Andre planer:

Ingen

Vedlegg:

1. Forslag til høringsuttalelse - Askim kommune
2. Forslag til høringsuttalelse – Norsk kulturforum

POLITISK SAKSORDFØRER: Terje Sømmer, Ap

Behandling i KOMITE FOR SAMFUNNSUTVIKLING 29.05.2013:

Saksordfører Terje Sømmer (AP) foreslo følgende innstilling:

Utkast til uttalelse vedtas som Askim kommunes høringsuttalelse til Kulturutredningen 2014.

Votering:

Enstemmig vedtatt.

Innstilling fra KOMITE FOR SAMFUNNSUTVIKLING 29.05.2013:

Utkast til uttalelse vedtas som Askim kommunes høringsuttalelse til Kulturutredningen 2014.

Behandling i BYSTYRET 13.06.2013: Votering:

Enstemmig vedtatt.

Vedtak i BYSTYRET 13.06.2013:

Utkast til uttalelse vedtas som Askim kommunes høringsuttalelse til Kulturutredningen 2014.

Høringsuttalelse fra Askim kommune om Kulturutredningen 2014.

Askim kommune mener at utvalget har gjort et banebrytende arbeid med å drøfte og presisere kulturbegrepet, gått dypt og grundig inn i kulturfeltet, innhentet kunnskap og informasjon fra de ulike felt og aktører innen kulturen. De har erstattet det upresise utvidede kulturbegrepet med et nytt begrep: **ytringskultur** for å gi kulturbegrepet substans og avgrensning uten å identifisere kultur med et gitt, forhåndsbestemt innhold. Begrepet har to dimensjoner: På den ene siden viser det til formidling, vern og videreføring av materiell og immateriell kulturarv. På den andre siden viser det til kunstnerisk virksomhet i vid forstand. Begrepet ytringskultur er et romslig kulturbegrep. Samtidig avgrenses kulturbegrepet til virksomheter som har ekspressivt formål. Det er også svært fruktbart at de skiller mellom **begivenhetskulturen** – enkeltstående arrangementer, festivaler o.l. og **den kulturelle grunnmuren** som folkebibliotek, kulturskoler og ungdomsklubber. Utvalget har gjort grundige analyser og er svært klare i sine argumenter og tilrådinger. Språkbruken er særdeles klar.

Om kulturpolitikens berettigelse sier utvalget at kulturvirksomhet fremmer demokratiet ved å gi arenaer eller møteplasser for offentlig samtale, ved å bidra til oppfyllelse av ytrings- og informasjonsvirksomheten. Begrunnelsen for at offentlige myndigheter skal gi støtte til kulturlivet er etter utvalgets syn å finne i verdiene demokrati, rettferdighet og mangfold.

Kommunal og fylkeskommunal kulturpolitikk etter 2005:

Kommunene er den største kilden til offentlig finansiering av kulturpolitikk i Norge. Den kommunale kultursektoren er i mindre grad enn andre kommunale sektorer omfattet av nasjonale standarder og rettighetskrav. Dette bidrar til at kultursektoren kan få preg av å være en "salderingssektor" i den kommunale budsjettkampen. Bildet av en kommunal kultursektor i vekst som framkommer i statistikken over kommunenes kulturutgifter, stemmer dårlig med innspillene utvalget har fått fra aktørene i den kommunale kultursektoren og det lokale kulturlivet. Her vektlegges det snarere at kultursektoren nedprioriteres og at det er behov for et lokalt kulturløft. Mye av midlene har gått til idrettsformål, festivaler og arrangementer innen begivenhetskulturen, mens utgiftene til den kulturelle grunnmuren - folkebibliotek, kulturskoler og fritidsklubber har stagnert i samme perioden.

Folkebibliotek

I følge utvalget er bibliotekene «en unik lokal kulturarena fordi de med sin lave tilgjengelighetsterskel er et samlingssted for både bredde og dybde i de fleste kulturpolitiske betydninger» Utvalget peker på at de kommunale bibliotekene er «den lokale budsjettaperen i tiden etter 2005». I **Bibliotekmeldingen** (St.meld. 23 (2008-2009) vektlegges at folkebibliotekene skal utvikles som møteplass og formidlingssted. Til tross for at de er et lovfestet tilbud, har folkebibliotekene over tid blitt nedprioritert av kommunene. I dag har mange folkebibliotek lokaler som er uegnet til å løse oppgavene som møteplass og formidlingsarena. En oppgradering av folkebibliotekene krever en betydelig større ressursinnsats i dag. For at folkebibliotekene skal kunne fylle rollen framover, kreves at det utvikles digitale fellesløsninger og e-bokutlånstilbud.

Kulturskolen

«De kommunale kulturskolene er av uvurderlig betydning for kulturaktivitetene og kulturarbeidet i hele landet. De er blant landets viktigste lokale ytringskulturarenaer og et av kulturpolitikkenes viktigste verktøy i arbeidet med å styrke kulturens egenverdi og samfunnsvirkninger» i følge utvalget. Mange kulturskoler mangler kapasitet til å fylle de høye forventningene som stilles til deres rolle i kulturlivet. De har generelt sett ikke vært i stand til å oppfylle målet om at alle barn som ønsker det, skal få et kulturskoletilbud. Uten en kraftig økning i bevilgningene vil ikke kulturskolene kunne innfri dette målet.

Utvalgets konklusjoner og tilrådinger:

Utvalget er særlig opptatt av at den kulturelle grunnmuren må styrkes og foreslår et lokalt kulturløft. Utvalget mener det vil være behov for å vurdere øremerking av statlige midler til et **lokalt kulturløft** i kommunene i en tidsavgrenset periode.

Askim kommune støtter utvalgets tilråding om å styrke den kulturelle grunnmuren med et **lokalt kulturløft**, særlig innen følgende områder:

- folkebibliotekene
- kulturskolene
- ungdomsklubbene

Regionalt nivå:

Forslaget om at fylkesbiblioteket fortsatt skal være en sentral aktør for koordinering og utvikling av bibliotekene i de respektive fylker støttes.

Nasjonal organisering:

Askim kommune støtter utredningens forslag om å flytte større del av ansvaret for **den kulturelle grunnmuren** til Kulturdepartementet. Dette forutsetter en styrking av kompetansen i departementet.

Utvikling og forskning

Det er sterkt behov for helhetlig analyse, utvikling og forskning innen kulturfeltet, samt styrking, og samordning av den forskning som skjer i dag. Dette bør gi opphav til bedre evalueringsmetoder og verktøy for god og langsiktig planlegging

Konklusjon

Askim kommune støtter utvalgets konklusjoner og tilrådinger og oppfordrer Kulturdepartementet til å ta fatt i utfordringene når det gjelder å løfte den kulturelle grunnmuren i det lokale kulturlivet. Askim kommune mener løfte bør finansieres gjennom økte frie midler, og ikke gjennom bruk av øremerking.